

LYX.SE

(<https://lyx.se/>)

SVERIGES NÄTMAGASIN FÖR LIVSNJUTARE

BY JOHANNA BERGSTRÖM ([HTTPS://LYX.SE/BLOG/AUTHOR/JOHBER/](https://lyx.se/blog/author/johber/)) / 2017-04-

24

JAPANSK PAPPERSKONST SOM SLUTER KRETSLOPPET

Det är vernissage för Market Art Fair(<http://www.market-art.se/>), som är en del av det årliga konstevenemanget Stockholm Art Week (<http://stockholmartweek.se/>), och jag promenerar runt med ett glas champagne(<https://www.ruinart.com/>) i handen bland fotokonst, installationer målningar och skulpturer. I en av utställningsmontrarna ligger en papperspåse från ett av de större Stockholmsvaruhusen lite nonchalant placerad på ett bord.

Det ser vid första anblicken nästan slarvigt ut men när jag kommer närmre inser jag att påsen, en av sammanlagt tre i montern, i själva verket är ett av de vackraste konstverk jag någonsin har sett – ett elegant och samtidigt kraftfullt litet träd, omsorgsfullt utskuret ur pappersmaterialet från påsens sida. Artisten bakom verket heter Yuken Teruya(<http://yukenteruyastudio.com/>), kommer ursprungligen från Japan och är numera baserad i New York. Yuken är utbildad i Tokyo och New York och hämtar en hel del av sin inspiration, medvetet och antagligen omedvetet, från sina hemtrakter i den japanska prefekturen Okinawa. Hans verk har visats på världskända muséer i USA, Asien och Europa, och utgör även delar av permanenta utställningar på till exempel The Guggenheim i New York, The Charles Saatchi Collection i London samt Mori Art Museum i Tokyo.

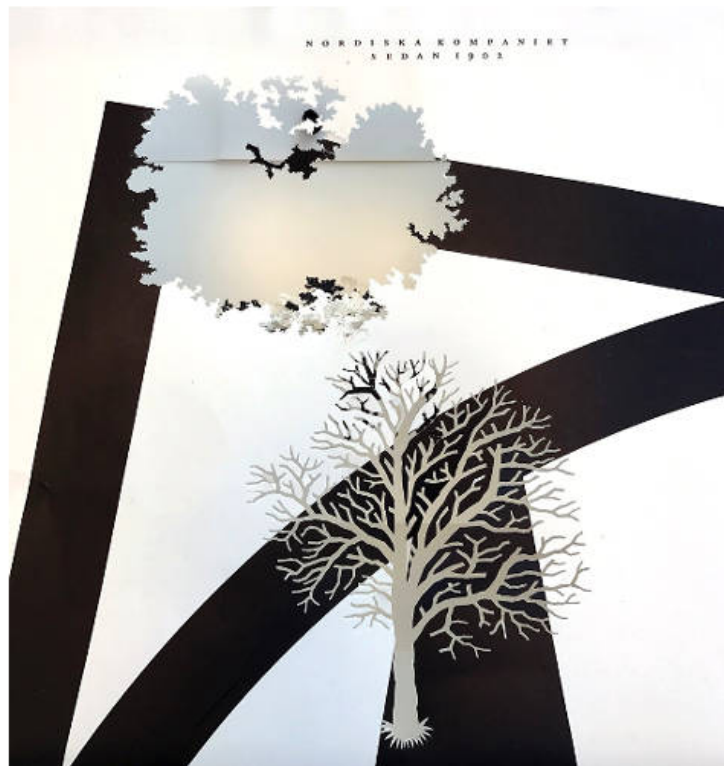

Yuken är utbildad i Tokyo och New York, och hämtar mycket av sin inspiration från sina barndomstrakter i den japanska prefekturen Okinawa.

Yukens papperspåsar är fantastiskt vackra, men utseendet är dessutom bara halva poängen med dem. Bakom de, till synes anspråkslösa, trädfigurerna ligger nämligen ett väldigt fint och tänkvärt koncept. Yuken förklarar att grundidén med trädpåsarna är att skapa ett kretslopp, eller kanske sluta en cirkel, där han, med sitt träd, i princip ger livet tillbaka till det träd som användes för att tillverka påsen. Ett Zen-influerat upplägg, som konstnären delvis inspirerades till från sina high school-studier i Japan, där han bland annat fick bekanta sig med Aristoteles naturfilosofi, och den kände filosofens tankar kring förhållandet mellan ett ekollon och en vuxen ek: hur fröet utgör ett bevis för potentialen av det färdiga trädet. Yuken funderade vidare kring detta och tog faktiskt Aristoteles tankar ytterligare ett steg: "kanske finns trädformen, eller essensen av trädet, kvar någonstans i materialet i papperspåsen".

“ Kanske finns trädformen, eller essensen av trädet, kvar någonstans i materialet i papperspåsen. ”

Yuken berättar att han länge har varit fascinerad av formen på papperspåsar, med dess raka minimalistiska linjer och ett tomrum i mitten. Faktum är att när han först flyttade till New York, och exponerades till konsumtionssamhället på ett annat sätt än vad han var van vid från sitt barndomshem i Okinawa, så kunde han inte riktigt göra sig av med shoppingpåsarna från sina inköp. Istället samlade han dem på hög, utan att egentligen ha någon konkret tanke om vad han skulle göra med dem.

Att skära ut motivet, med cutoutteknik, blev ett naturligt val, då Yuken inte vill lägga till något i sitt skapande, utan bara forma om materialet, och sluta dess livscykel.

Idén till trädfigurerna dök upp i samband med en fotokurs i New York, där Yuken gick runt och fotograferade träd på olika platser i staden. Han upptäckte då, dels kontrasten mellan trädens organiska former och de omgivande, grafiska urbana miljöerna, dels ett liknande förhållande mellan trädformen och fotografiets rektangulära format. Det avskalade mötet mellan de två olika typerna av estetik tilltalade honom, och han insåg att det fanns en likhet mellan stadsmiljön, fotografierna och de fyrkantiga papperspåsar, där påsens insida skulle kunna representera husen och gatorna kring det verkliga trädet. Från början var fotografierna bara en del av skapandeprocessen, för att ha en förlaga för trädet. Men efterhand insåg Yuken att de dessutom utgjorde en viktig inspiration för hela slutresultatet.

Yuken utgår alltid från riktiga träd för sin papperskonst, han väljer ut dem instinktivt, på platser som Madison Avenue, Tribeca Avenue och Chelsea Avenue, nästan alltid i urbana omgivningar och nästan alltid i New York. Strukturen på påsen hjälper honom att hitta formen på trädet, och att skära ut motivet, med

cutoutteknik, blev ett naturligt val, då Yuken inte ville lägga till något i sitt skapande, utan bara forma om materialet, och sluta dess livscykel.

*Genom att ljussätta påsarna kan man få fantastiskt fina effekter.. Bild:
Johanna Bergström*

De små pappersträden ser förvånansvärt starka ut och Yuken förklarar att en annan aspekt av dessa konstverk är att han, med trädets form, skapar en spänning i materialet, som å ena sidan är osynlig, och samtidigt enormt kraftfull. Denna spänning representerar på ett sätt den styrka som gör att ett riktigt träd kan bära upp frukt till exempel. Där det hämtar stabilitet från rötterna, som sedan sprider sig ända längst ut i de allra smalaste grenarna. Återigen kommer livet från det ursprungliga trädet tillbaka till papperspåsen, i form av styrkan hos den lilla utskurna figuren.

“ Jag ser naturen och dess former som ett alternativt sätt att uttrycka sig, en pipeline där man kan frigöra sig från språket och öppna upp för en abstraktare version av sunt förnuft. ”

Yuken uppskattar att han har gjort mellan 200 och 300 cutouts av typen träd i papperspåse. Han använder en enkel skalpell som verktyg och samma träd

(fotografi) kan resultera i flera olika färdiga påsar, där varje påse tar minst två veckors arbete att färdigställa. Stammen rullar han försiktigt, för att få den rätta runda formen. Förutom träden gör Yuken till exempel också groddformade cutouts från amerikanska dagstidningar, som The New York Times. Tanken är densamma: vardagliga pappersföremål som hjälper till att sprida ett viktigt budskap. Groddformen skär Yuken ofta ut ur artiklar och bilder om svåra, kontroversiella och tragiska ämnen. På det sättet kan groddarna dels dra uppmärksamhet till artikeln, och bidra till att den behålls i minnet. Dels får grodden, det levande och spirande, representera hoppet och det goda, och kanske kan den också göra sinnet mer öppet för nya tankar och aspekter kring händelsen eller bilden.

Visst ser det starkt ut, det lilla trädet. Man får nästan känslan av att det ska fortsätta växa, att påsen bara är en typ av fröskal, som kommer att spricka och falla till marken efterhand.

”Träd, och naturen i största allmänhet, har alltid varit ett viktigt tema för olika typer av konstnärer. Och det kommer det också att fortsätta vara”, säger Yuken. Sedan förklarar han att han ser naturen och dess former som ett alternativt sätt att uttrycka sig, vilket skapar en annan typ av förbindelse med våra hjärtan och sinnesintryck än vad ord kan göra. En pipeline, där man kan frigöra sig från språket, bli mer openminded och öppna upp för en abstraktare version av sunt

förnuft. "Make trees, not war", är en formulering som osökt dyker upp i mitt bakhuvud ,när jag försöker följa med i dessa fascinerande tankegångar.

Intervjun är avslutad och jag tar adjö av Yuken och av Nina Grundemark, ägare och VD på Grundemark Nilsson Gallery(<http://www.grundemarknilsson.se/>), som representerar Yuken i Sverige. Nina förklarar att det ofta är väldigt nyttigt för konstnärer att prata om sitt skapande, till exempel i samband med en intervju som denna. Genom att uttrycka konsten också i ord kan den göras mer tillgänglig och lättförståelig, både för köpare, för gallerister och för åskådare i största allmänhet.

Jag slänger en sista beundrande blick på trädpåsen som just nu visas i galleriets utställningsrum. Påsen kommer från en av de fashionabla boutiqueerna i Bibliotekstan och i mitten av det fyrkantiga utrymmet spirar den lilla trädfiguren tappert och sträcker sig mot det vita ljuset från lokalens lampor. Kretsloppet är slutet och materialet har fått liv igen. Man ges nästan känslan att trädet ska fortsätta växa, att påsen bara är en typ av fröskal, som kommer att spricka, falla till marken och förvandlas till kompost, som blir till jord, som ger näring åt trädet, som växer, och kanske en dag huggs ned för att bli material till en ny papperspåse, som tas tillvara av en ung japansk konstnär, som med sitt hantverk ger liv tillbaka till pappret, som blir ett träd igen, som har energi och fortsätter växa...
